

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Неділько Аліна Іванівна
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

В сучасній вітчизняній науковій літературі використовуються поряд такі терміни як «державне управління», «публічне управління» та «публічне адміністрування» і якщо стосовно визначення державного управління майже не виникає питань так як саме він використовується на законодавчому рівні, то в розумінні інших двох виникає ряд невирішених питань. Тому виникає необхідність чіткого розмежування в розумінні термінів «публічне управління» та «публічне адміністрування», вирішення даного питання допоможе в подальшому доцільно досліджувати проблематику управління та використовувати досвід зарубіжних країн.

В науковій літературі зарубіжних країн можемо простежити тенденцію переходу від поняття державне управління до публічного адміністрування і в свою чергу до публічного управління, а саме термін «публічне управління» (англ. Public management), що змінив термін «публічне адміністрування»(англ. Public administration), який вперше був використаний у науковій практиці у 1972 р. англійським державним службовцем Д. Кілінгом у його науковій праці «Management in Government».

В кінці ХХ століття постало проблема у вдосконаленні поняття «державне управління» та відповідності його сучасним потребам та стандартам. Ця необхідність була викликана незадоволенням громадськості великою кількістю державних установ та якістю надання ними публічних послуг. В країнах, які першими почали реформувати систему державного управління під впливом політичних, соціальних, економічних факторів утворилась нова форма управління в публічній сфері – «публічне адміністрування».

Д. Кілінг визначав «публічне управління – як пошук у найкращий спосіб використання ресурсів задля досягнення пріоритетних цілей державної політики». В свою чергою Г. Букерт наголошує на тому, що «публічне управління не є певним нейтральним, технічним процесом, а є діяльністю, яка тісно пов'язана з політикою, законом і громадянським суспільством».

Публічне адміністрування це цілеспрямована взаємодія публічних адміністрацій з юридичними і фізичними особами з приводу забезпечення реалізації законів й підзаконних актів та виконання частини основних функцій: орієнтуючого планування, що визначає бажані напрямки розвитку, створення правових, економічних та інших умов для реалізації

інтересів учасників взаємодії, розподілу праці, кооперування і координування діяльності, моніторинг результатів [3, с. 77-78].

У глосарії Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй наведено твердження щодо двох пов'язаних значень дефініції «публічне адміністрування»: 1) цілісний державний апарат (політика, правила, процедури, системи, організаційні структури, персонал тощо), який фінансується за рахунок державного бюджету і відповідає за управління і координацію роботи виконавчої гілки влади та її взаємодію з іншими зацікавленими сторонами в державі, суспільстві та зовнішньому середовищі; 2) управління та реалізація різних урядових заходів, що пов'язані з виконанням законів, постанов та рішень уряду та управління, що пов'язане з наданням публічних послуг [2].

Публічне управління по своїй суті є близьким до публічного адміністрування, деякі науковці дані поняття вживають як синоніми, хоча вони є досить різними. Якщо на перший погляд вони досить близькі та мають багато спільних рис, то якщо дослідити їх більш широко можемо зрозуміти, що публічне адміністрування є зв'язком між державним та публічним управлінням. Публічне адміністрування близьке як до державного управління так і до публічного, воно вбирає в себе характеристики обох понять.

У широкому сенсі учені під публічним адмініструванням учені розуміють усю систему адміністративних інститутів з ієрархією влади, за допомогою якої відповідальність за виконання державних рішень надходить із найбільшої

Низка науковців, серед яких А.О. Босак, Л.М. Міненко, Ю.П. Сурмін, вважають публічне адміністрування перехідним поняттям або етапом від державного до публічного врядування.

А.О. Босак зазначає, що у державному секторі модель публічного адміністрування («бюрократична модель») трансформувалась у модель публічного управління («ринкова модель») [1].

Л.М. Міненко вважає, що з часом на зміну «Бюрократичній моделі» яка функціонувала в державному секторі прийшла «ринкова модель», яка більшу увагу приділяє наданні якісних публічних послуг та досягненні ефективного результату. Саме цей процес сприяв заміні поняття «публічне адміністрування» на «публічне управління»[5].

Інші науковці, серед яких А.М. Колодій, В.О. Мартиненко, Ю.П. Шаров, визначають публічне адміністрування частиною управлінського процесу, однією із складових публічного управління [4, с. 489].

Тобто публічне адміністрування є однією із складових публічного управління, яка за мету розвиток держави на основі демократії з використанням ефективних новітніх методів і

технологій управління та направлених на забезпечення громадян на рівні світових стандартів.

Отже, можемо сказати, що на сьогодні найбільш актуальним і вдалим є поняття «публічне управління», так як найбільше враховує інтереси суспільства та на належному рівні забезпечує тісний взаємозв'язок між державою та народом. Тим паче необхідно брати до уваги те, що в більшості країн світу демократія досягла значного розвитку і думка народу береться до уваги все більше. Особливо актуальним це є на місцевому рівні де центральні органи влади не можуть повноцінно оцінити ситуацію та надати ефективні рекомендації. Саме на місцевому рівні необхідно максимально враховувати потреби громадян та залучати до участі в соціально-економічному, суспільному, громадському та політичних процесах, що передбачає публічне управління.

Список використаної літератури:

1. Базарна О.В. Поняття, суть, природа публічного управління та державного управління / О.В. Базарна // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля: Збірник наукових праць. – Луганськ: 2012. – № 1, ч. 2. – с. 59-64.
2. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4 т. / В. И. Даль. – М. : Рус.яз., 1999. – Т. 3: П. – 1999. – С. 535.
3. Європеїзація публічного адміністрування в Україні в контексті європейської інтеграції : матеріали наук.-практ. конф. 17 груд. 2009 р., м. Дніпропетровськ / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2009. – 224 с. – С. 77–78.
4. Ковбасюк Ю.В. Державне управління / Ковбасюк Ю.В., Бакуменко В. Д. // Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. – Т.1. : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія: В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011. – 748 с. – С. 157-159.
5. Міненко М.А. Трансформація системи державного управління в сучасні моделі регулювання суспільства / М.А. Міненко // Державне управління: удосконалення та розвиток. Електронне фахове видання [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=581>